

**Zápisnica zo zasadnutia poroty k vyhodnoteniu verejnej architektonickej súťaže
„Miklušova väznica – súťaž návrhov na novú expozíciu“
zo dňa 13.10.2023 o 09:00 hod.**

Prítomní:

Mgr. art. Dorota Kenderová, ArtD. – riaditeľka VSG, predsedníčka poroty
Ing. arch. Tomáš Boroš, ArtD. – autorizovaný architekt SKA, riadny člen poroty
Ing. arch. Martin Drahovský – autorizovaný architekt SKA, riadny člen poroty
PhDr. Richard Papáč – historik VSM, autor scénara, riadny člen poroty
Ing. arch. Anton Reitzner – autorizovaný architekt SKA, riadny člen poroty
Mgr. Martin Jarinkovič, PhD. – vedúci Historického odboru VSM, náhradný člen poroty
PhDr. Ing. Dominik Béreš, MBA, LL.M – riaditeľ VSM, expert poroty

Ospravedlnený:

Ing. Mgr. art. Radoslav Jankovič - autorizovaný architekt SKA, náhradný člen poroty

Sekretár súťaže:

Karin Hodgson Gieszeová

Program:

- 1) Privítanie
- 2) Oboznámenie sa s priebehom súťaže
- 3) Vyhodnotenie súťažných návrhov
- 4) Rôzne, diskusia
- 5) Záver

K bodu 1)

Privítanie

Zasadnutie poroty otvoril p. PhDr. Ing. Dominik Béreš, MBA, LL.M, riaditeľ VSM o 09,00 hod. Oboznámil všetkých prítomných členov poroty s tým, že do súťaže bolo odovzdaných 8 súťažných návrhov cez systém EVO. Ďalšie 2 súťažné návrhy, ktoré boli odovzdané iným spôsobom, neboli hodnotené. Systém EVO bol v čase odovzdania súťažných návrhov preukázateľne funkčný a žiadosti o prijatie iného spôsobu odovzdania súťažných návrhov neboli akceptované. Pred zasadnutím bolo členom poroty mailom zaslaných 8 súťažných návrhov a príslušné textové časti k prezretiu a oboznámeniu sa – so zachovaním anonymity návrhov. Na zasadnutie poroty boli stojany so všetkými panelmi pripravené v riaditeľni VSM na uľahčenie hodnotenia. Riaditeľ VSM poukázal na to, že sa riešia 2 dôležité miestnosti - mučiareň a vybavenie kuchyne.

K bodu 2)

Riaditeľ VSM vyzval p. Ing. arch. Reitznera, riadneho člena poroty, aby prítomných oboznámil s priebehom hodnotiaceho zasadnutia poroty, čo sa následne aj udialo. Bolo vysvetlené, akým spôsobom bude hodnotenie prebiehať. Riaditeľ VSM doplnil ako bude expozícia financovaná, členovia poroty súhlasili s tým, že dôležitejšia je kvalita ako cena a mal by sa hodnotiť hlavne koncept. V prípade potreby by sa proces etapizoval.

K bodu 3)

Vyhodnotenie súťažných návrhov

Pred finálnym vyhodnotením sa členovia poroty rozhodli navštíviť Miklušovu väznicu, aby získali presnejšiu predstavu pri posudzovaní navrhovaných riešení v súťažných návrhoch.

Porota sa dohodla, že po diskusii o všetkých súťažných návrhoch vyradí 5 súťažných návrhov, ktoré skončia na 4. až 8. mieste bez poradia. O vyradení každého súťažného návrhu z ďalšieho hodnotenia sa hlasovalo samostatne. Ide o návrhy č. 8, 4, 1, 6 a 7 z dôvodov:

- Návrh č. 8 -

Najviac zo všetkých návrhov pracuje s hravosťou a imagináciou. V popise projektu sú slovné rozpracované jednotlivé miestnosti, avšak absentuje zjednocujúci rukopis a vizualizácie architektonického riešenia. V návrhu sú vizuálne rozpracované len vonkajšie a obslužné priestory na úkor tých, ktoré boli prioritné pre samotné zadanie a to mučiareň a kuchyňa.

Za vyradenie: 5, proti: nikto, zdržal sa: nikto.

- Návrh č. 4:

Aj napriek snahe o čo najpoctivejšie naplnenie predpísaného libreta expozície pôsobí výsledný návrh veľmi sterilne. Kvôli bielym omietkam, ktoré autor navrhuje hlavne v pivničných priestoroch sa stráca pôvodná autenticita priestorov. Porota sa zhodla na tom, že navrhovaný expozičný mobiliár nedostatočne reflektuje silnú atmosféru existujúcich priestorov. Pôsobí veľmi neutrálne, akoby mohol stáť v akejkoľvek inej expozícii. Aj napriek týmto nedostatkom porota ocenila vysokú kvalitu spracovania návrhu a rovnako tak snahu o čo najdetailnejšie naplnenie predpísaného libreta.

Za vyradenie: 5, proti: nikto, zdržal sa: nikto.

- Návrh č. 1:

Návrh rieši novú expozíciu komplexne. Za pozitívum návrhu považuje porota celkovú racionalitu, či už v neinvázivnosti zásahov do interiéru, ale aj v zdravom odhadnutí nákladov na expozíciu. Návrh je však veľmi konzervatívny a neinovatívny. Celkový nepresvedčivý dojem podčiarkuje nedostatočne odprezentovaná vizuálna podoba návrhu a nevhodný návrh. Ako celok je návrh veľmi pragmatický, ale zároveň málo presvedčivý.

Za vyradenie: 5, proti: nikto, zdržal sa: nikto.

- Návrh č. 6:

Návrh je založený na použití digitálnych technológií pre prezentovanie obsahu expozície a novej interaktivity s návštevníkom. Využíva zvukové efekty pre dotvorenie atmosféry. Tieto pozitívne a progresívne trendy prezentácie, však pri absencii reálnych predmetov narážajú na aplikačný limit funkčnosti a trvanlivosti, čo v prípade porúch radikálne znižuje vnímateľnosť obsahu. Použitie niektorých prvkov podporujúcich atmosféru (parostroj) vyznieva kontraproduktívne a aj zhoršuje klímu už zavlhnutých murív. Samotnému zariadeniu expozície predmetmi, chýba jednoznačný architektonický aj grafický identický rukopis. Predmety v dvoch hlavných riešených priestoroch sú použité nevhodne - mučiareň nepotrebuje mrežu a nenachádzala sa v nej gilotína, v kuchyni absentuje pôvodný kozub/krb a je nevhodne doplnená oceľovými kachľami, na mieste kde neexistuje komínový prieduch. V návrhu absentuje prezentácia použitia textových informácií – navrhovaný spôsob cortenovými panelmi nie je dokumentovaný aspoň v jednom prípade a vešanie z klenbových stropov je v rozpore so snahou o neinvázivný spôsob prezentácie – ktorý porota hodnotí kladne.

Za vyradenie: 4, proti: 1, zdržal sa: nikto.

- Návrh č. 7:

Je postavený na sterilnom a zjednocujúcom dizajne. Porota ocenila riešenie kuchyne. Replika pece, vystavenie zbierkových predmetov a práca so svetlom bola dotiahnutá. Dôraz bol kladený aj na vstupnú miestnosť, ktorej dizajn a atmosféra (opakujúca sa aj v ostatných miestnostiach) je však príliš univerzálna potláčajúca genius loci daného miesta. Navrhovaná cortenová podlaha s rôznymi výškami je nevhodná a v rozpore s užívateľskou prístupnosťou a bezpečnosťou pohybu a ochranou zdravia, nielen pre zraniteľnejšie cieľové skupiny návštevníkov. (seniori, deti, ľudia so zdravotným znevýhodnením) Návrh tiež počíta s vyčerpávajúcou textovou zložkou expozície, čo v rámci súčasných trendov stálych expozícií nie je žiadúce, podobne ako umiestňovanie textových panelov priamo na stredoveké steny.

Za vyradenie: 5, proti: nikto, zdržal sa: nikto.

Členovia komisie rozhodli, že medzi 3 finálne návrhy postúpili návrhy s číslom 3, 2 a 5.

Podľa členov komisie návrh č. 3 a návrh č. 5 sa javili ako dosť podobné. Avšak z finančného hľadiska rozpočet návrhu č. 2 a návrhu č. 5 dosahoval sumu do 200 000,- €, pričom finančný rozpočet návrhu č. 3 dosahoval výšku až 600 000,- €. Tento rozpočet členovia poroty považovali za dosť disproporčný, pričom nevyhlásili, že ostatné dva návrhy môžu byť finančne poddimenzované. Tiež sa zhodli, že v prípade mimoriadnej kvality sa návrh môže realizovať v etapách.

- Návrh č. 3:

Architektonický návrh pre novú stálu expozíciu pracuje so zámerom vytvoriť harmonický kontrast medzi pôvodnou a novou architektúrou objektu a expozície. Do priestorov vkladá nové kontrastné konštrukcie, tvorené oceľovou konštrukciou s MDF doskami. Porota tento princíp ocenila, avšak miera zásahov sa zdala byť prehnaná. Nevhodné sa zdali hlavne priestory, v ktorých nová konštrukcia obalovala celý priestor. V porovnaní s podobnými návrhmi pôsobil tento finančne náročnejší na realizáciu. V expozícií kuchyne absentovala práca s pecou. Aj napriek týmto nedostatkom bol návrh spracovaný vo výbornej kvalite, čo sa preukázalo aj na vizuálnom charaktere animácií.

Členovia poroty hlasovaním rozhodli o tom, že návrh č. 3 sa umiestni na 3. mieste.

Za: 5, proti: nikto, zdržal sa: nikto.

- Návrh č. 2:

Návrh rieši veľmi podrobne a do hĺbky expozíciu, trasovanie návštevníkov a v pôdorysnej schéme i prvky zariadenia. Ide o architektonicky citlivé a čisté riešenie, čerpajúce maximum z pocitov a nálad, ktoré poskytuje stavba samotná. Pútavými vizualizáciami navodzuje atmosféru riešených priestorov, ale prináša málo inovatívneho a invenčného. Rušivo pôsobí použitá grafika navádzacích prvkov, množstvo informačných panelov v mučiarni, ako aj navrhnutý spôsob osvetlenia priestorov.

Porota hlasovaním potvrdila umiestnenie návrhu č. 2 na 2. mieste.

Za: 4, proti: 1, zdržal sa: nikto.

- Návrh č. 5:

Návrh bol najviac prepracovaný a porota ocenila reverzibilitu a flexibilitu návrhu. Návrh používa jednoznačný autorský zjednocujúci rukopis celej expozície, svojím systémovým umiestnením informačných panelov, rozložením informácií textových a prezentáciou expozičných predmetov, aj svojou farebnosťou. Riešenie hlavných priestorov – mučiareň nedelí na „divácku“ a „výkonnú“ zónu, čím sa divák dostáva priamo do deja. Konkrétny výber predmetov a ich doplnenie je potrebné riešiť s kustódom múzea. Pozitívum návrhu je

jeho vyváženosť. Minimalistická popisnosť je jasne situovaná – jej doplnenie bude predmetom ďalšej upresňujúcej spolupráce. Grafické riešenie – je presvedčivé, zásah neinvazívny – rozsah prvkov primeraný a schopný dopracovania v spolupráci s kustódom múzea.

Odporúčanie hodnotiacej poroty: Pre osvetlenie priestorov je potrebné zosúladenie s návrhom RP. V kuchyni na 1NP je potrebné zosúladenie technického riešenia z RP s výtvarným návrhom expozície. Zároveň kuchyňu odporúčame prepracovať, tak aby v čo najväčšej miere reflektovala bývalý stav, a vedeli si ju predstaviť rôznorodé cieľové skupiny návštevníkov.

Pri realizácii bude potrebná redukcia architektonických prvkov v mučiarni tak, aby bola čo najviac zachovaná autenticita daného priestoru.

Porota hlasovaním potvrdila umiestnenie návrhu č. 5 na 1. mieste.

Za: 4, proti: 1, zdržal sa: nikto.

Na základe celkového zhodnotenia návrhov sa členovia poroty nasledovne:

Výsledky anonymnej architektonickej verejnej súťaže:

1. miesto - Návrh č. 5

2. miesto - Návrh č. 2

3. miesto - Návrh č. 3

4.-8. miesto - Návrhy č. 1, 4, 6, 7 a 8 (bez poradia)

Komisia na základe výsledkov odporúča vyplatiť ceny stanovené v súťažných podmienkach architektom podľa zastúpenia vo výsledkoch súťaže a to menovite takto:

1. miesto - Návrh č. 5 - Ing. Arch. Juraj IZRAEL, Soblahov 431, 913 38 Soblahov

2. miesto - Návrh č. 2 - Ing. Arch. Lukáš VALENČIN, Mateja Bela 2, 811 06 Bratislava 1

3. miesto - Návrh č. 3 - Jakub TÓTH, Nábrežná 907/18, 024 01 Kysucké Nové Mesto

Návrhy č. 1, 4, 6, 7 a 8 - bez poradia:

- Ing. arch. et Ing. Radka Leláková, U Jezerky 1311/1, 140 00 Praha 4

- Ing. Brigita Domiková, Okružná 10, 048 01 Rožňava

- ABSURD STUDIO s.r.o., Ing. arch. Ivan Kulifaj, Vysoká 14, 811 06 Bratislava

- Ing. Peter Šajgalík, SNP 157, 976 66 Polomka

- Y100 architekti s.r.o., Ing. arch. Jana Štofán Styková, Radvanská 6023/25, 974 05 Banská Bystrica

Identifikácia ocenených prebehla až po skončení oficiálnej časti a uzavretí výsledkov anonymnej verejnej architektonickej súťaže „Miklušova väznica – súťaž návrhov na novú expozíciu“

K bodu 4)

Záver

Po prejdení všetkých bodov programu riaditeľ VSM poďakoval všetkým zúčastneným a zasadnutie ukončil v čase o 15:00.hod.

V Košiciach, dňa 25.10.2023

Zapísala: Karin Hodgson Gieszeová
Sekretár súťaže

Priebeh komisie a textovú časť zápisnice odsúhlasili:

Mgr. art. Dorota Kenderová, ArtD.	v.r.
Ing. arch. Tomáš Boroš, ArtD.	v.r.
Ing. arch. Martin Drahovský	v.r.
PhDr. Richard Papáč	v.r.
Ing. arch. Anton Reitzner	v.r.
Mgr. Martin Jarinkovič, PhD.	v.r.
PhDr. Ing. Dominik Béreš, MBA, LL.M	v.r.